

Sammanträdesdatum: 2023-11-20
Diarienummer: KS.2023.295

§ 188

Revidering renhållningstaxa

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Anta förslag till justerade avgifter i renhållningstaxan, gällande från 1 januari 2024.

Sammanfattning av ärendet

Det finns behov av att justera avgifterna i renhållningstaxan som en anpassning till rådande kostnadsläge. Taxan som gäller idag beslutades 2019-11-04 varefter någon justering inte gjorts. För 2023 prognostiseras ett underskott om 4,8 mnkr. De föreslagna höjningarna bedöms minska underskottet för 2024 till cirka 0,5 mnkr.

Kostnaderna i renhållningsverksamheten har ökat kraftigt under 2022 och hittills under 2023. Avfallshantering respektive slamhantering har kostnadsutvecklats i olika takt, för slamhanteringen har kostnadsutvecklingen varit högre. Förvaltningen föreslår därför uppräkningsindex för slamhanteringen som baseras på ökade kostnader samt kostnadsjämförelse med andra kommuner, och för avfallshanteringen en uppräkningsindex motsvarande index för 2022-2024 från och med 1 januari 2024.

Kommunen kommer att ta över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll, FTI, den 1 januari 2024. Därefter, dock senast, från 2027 ska kommunen tillhandahålla fastighetsnära insamling, FNI, för pappers-, plast-, glas och metallförpackningar samt lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar. Hur dessa nya skyldigheter kommer att påverka kommunens kostnader för denna avfallshantering är osäkert innan omfattningen klarlagd. Förvaltningen beräknas kunna klargöra detta under den senare halvan av 2024, och därefter kunna föreslå ny anpassad konstruktion av renhållningstaxan gällande från 2025.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2023-10-18
2. Renhållningstaxa 2024

Tjänsteförslag

1. Anta förslag till justerade avgifter i renhållningstaxan, gällande från 1 januari 2024.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden föreslår att kommunstyrelsen bifaller tjänsteförslaget.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

Reservationer/Särskilt yttrande

Daniel Wohlgemuth (MP) anmäler särskilt yttrande.

Sändlista

- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Kommunchef
- ~ Ekonomichef
- ~ Renhållningschef

Särskilt yttrande:

Angående ärendet ”Revidering Renhållningstaxa”

Diarienummer: KS.2023.295

Renhållningstaxan ska bekosta kollektivets utgifter så mot bakgrund av senaste årens underskott är en revidering av taxan befogad. Miljöpartiet vill dock föra fram några synpunkter i anslutning till förvaltningens förslag.

Avfallsplanen

En viktig del i utvecklingen av avfallshanteringen i Sverige är att kommuner sätter upp mål och planerar sin verksamhet. Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan. Planen ska ge en bild av dagens avfallshantering, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur de tas omhand. Planen ska också ange riktningen för den framtida avfallshanteringen och de strategier som finns för att minska avfallets mängd och farlighet. Vi menar att det rimligen borde finnas en koppling mellan de strategiska överväganden som formuleras i en kommuns avfallsplan och överväganden som ligger till grund för utformandet av en renhållningstaxa. Miljöpartiet konstaterar att Gnestas avfallsplan från 2017 är ett väl genomarbetat dokument men som i ljuset av den snabba omvärldsutvecklingen med en accelererande klimatkrise och en mängd ny lagstiftning framstår som daterad. Miljöpartiet har identifierat flertal punkter där kommunen inte tycks följa sin egen avfallsplan. Två exempel på detta är att den gällande avfallsplanen föreslår att årliga uppföljningar ska genomföras av planen och att krav ska ställas på minskade avfallsmängder i samband med kommunens inköp och upphandlingar. Miljöpartiet menar att det antingen bör vara så att den gällande avfallsplanen följs och ligger till grund för avfallshanteringen i kommunen alternativt att den upphävs och ersätts med en ny plan.

Budget och kontering

Jämfört med taxekollektivet för VA så har konteringen i den ekonomiska redovisningen varit något mer detaljerad när det gäller RH-kollektivet. Detta är positivt och har exempelvis möjliggjort den högre och träffsäkra sär-höjningen av slamtömningsavgiften som nu föreslås av förvaltningen inför nästa år. Miljöpartiet ser dock stora fördelar om konteringen framgent kunde ske ännu mer finfördelat utifrån typ av avfall som hanteras (t.ex. brännbart, gips, deponi etc). En sådan redovisning skulle både effektivisera styrningen av verksamheten och möjliggöra en mer träffsäker och rättvis taxering.

Vi vill också understryka betydelsen av att synliggöra budget och resultat i relation till taxekollektivets medlemmar – inte minst för att öka insynen och förståelsen för verksamheten och olika ekonomiska beslut. Det är i dagsläget inte särskilt enkelt för intresserade att komma åt en ekonomisk redovisning avseende taxekollektivet för

RH. Den som vill granska budgeten får leta sig till sidan 60 i kommunens årsredovisning vilket förmodligen inte alltför många medlemmar i taxekollektivet gör.

Vi menar att mycket skulle kunna göras för öka den ekonomiska insynen hos och kontakten med taxekollektivets medlemmar. Ett årligt utskick som medföljer fakturan skulle kunna vara ett sådant sätt att kommunicera där t.ex. årets resultat, nästa års budget, plan för kostnadssänkningar och övrig info kunde skickas med. Ett annat förslag skulle kunna vara att bjuda in alla medlemmar till en årsstämma.

Investeringsbudget saknas

Generellt gällande RH-kollektivet så anser Miljöpartiet att det är uppseendeväckande att det inte finns någon investeringsbudget. Det framstår som troligt att det redan idag eller i framtiden kommer att uppstå behov av investeringar i verksamheten.

Stora möjligheter finns att öka intäkterna

Miljöpartiet vill också peka på de goda förutsättningar som finns att kunna sänka taxan för RH-kollektivet genom att öka intäkterna. Några exempel sådana möjligheter utgörs av:

1. Laga slampressen (för att sänka slamtömningsavgiften),
2. Inför papperspåse för komposterbart avfall (besparing ca 1milj),
3. Snöröjning åt skattekollektivet (internfaktureras),
4. Tillverka jord av trädgårdsavfall (nuvarande kostnad för bortforsling är 270 000 kr).

Med denna typ av åtgärder och med en ny renhållningschef som vi uppfattar är på tårna när det gäller att se över möjligheterna till intäkter ser vi goda möjligheter att taxan kan sänkas nästa år.

Daniel Wohlgemuth

Representant i kommunstyrelsen
för Miljöpartiet de Gröna i Gnesta